

XÂY DỰNG PHIẾU KHẢO SÁT LẤY Ý KIẾN PHẢN HỒI CỦA SINH VIÊN ĐÁNH GIÁ HOẠT ĐỘNG GIẢNG DẠY CỦA GIẢNG VIÊN

○ ThS. SÁI CÔNG HỒNG*

Từ năm 2008 đến nay, việc cho sinh viên (SV) được đánh giá hoạt động giảng dạy của giảng viên (GV) đã tiến hành rộng khắp trong nhiều trường ĐH và CĐ trên toàn quốc. Bắt đầu từ năm học 2010-2011, chủ trương này trở thành quy định bắt buộc trong các trường ĐH. Một trong những yếu tố quyết định chất lượng đánh giá là việc thiết kế phiếu điều tra khảo sát. Bài viết giới thiệu sơ lược quy trình xây dựng phiếu hỏi.

Bước 1. Xác định tiêu chí và chỉ số đánh giá hoạt động giảng dạy của GV (trên cơ sở Công văn hướng dẫn số 2754/BGDĐT-NGCBQLGD, ngày 20/5/2010 của Bộ GD-ĐT về xác định các tiêu chí đánh giá), chúng tôi đã đề ra các tiêu chí và các chỉ số đánh giá như sau:

Tiêu chí 1: Thời gian lên lớp và thực hiện kế hoạch giảng dạy: a) Nghiêm túc, đúng giờ giấc; b) Hiệu quả của việc sử dụng thời gian trên lớp; c) Giảng dạy đủ số giờ quy định; d) Thực hiện đúng kế hoạch giảng dạy.

Tiêu chí 2: Giới thiệu tài liệu học tập cho SV: a) Có thông báo mục tiêu của môn học và cách thức kiểm tra đánh giá; b) Giáo trình, tài liệu tham khảo và cách tìm kiếm các tư liệu học tập môn học; c) Mục tiêu của từng phần, chương, bài, tiết học.

Tiêu chí 3: Nội dung giảng dạy: a) Bám sát, thiết thực phục vụ mục tiêu môn học; b) Chỉ ra được các ứng dụng thực tiễn.

Tiêu chí 4: Phương pháp giảng dạy: a) Phương pháp truyền đạt rõ ràng, dễ hiểu; b) Có tổ chức SV học theo nhóm; c) Có dạy nêu vấn đề và kích thích phê phán; d) Phát triển kỹ năng diễn đạt, thảo luận của SV trong giờ học; e) Có sử dụng hiệu quả phương tiện dạy học, có liên hệ bài học với thực tế.

Tiêu chí 5: Tinh thần trách nhiệm của GV trong quá trình giảng dạy: a) Quan tâm đến giáo dục tư cách, đạo đức của SV; b) Có thái độ cởi mở và tôn trọng ý kiến SV; c) Nhiệt tình giảng dạy.

Bảng 1

I	Thời gian lên lớp và thực hiện kế hoạch giảng dạy	①	②	③	④
1	GV thực hiện nghiêm túc giờ lên lớp	①	②	③	④
2	GV phân bổ và sử dụng thời gian trên lớp một cách hợp lý và hiệu quả	①	②	③	④
3	GV đảm bảo giảng dạy đủ số giờ quy định	①	②	③	④
4	Kế hoạch giảng dạy theo đúng lịch trình của GV	①	②	③	④
II	Giới thiệu tài liệu học tập cho SV				
5	Tài liệu chính của học phần được giới thiệu đầy đủ	①	②	③	④
6	Các giáo trình, tài liệu tham khảo được cập nhật thường xuyên	①	②	③	④
7	Bạn được giới thiệu mục tiêu và nội dung của học phần trước khi học	①	②	③	④
8	Bạn được giới thiệu về hình thức và phương pháp đánh giá học tập trước khi học	①	②	③	④
III	Nội dung giảng dạy				
9	GV có liên hệ bài học với thực tế	①	②	③	④
10	Các giờ thực hành/bài tập thực hành của học phần này thực sự bổ ích	①	②	③	④
IV	Phương pháp giảng dạy				
11	GV truyền đạt rõ ràng dễ hiểu	①	②	③	④
12	GV có tổ chức cho SV hoạt động nhóm	①	②	③	④
13	GV dạy theo phương pháp nêu vấn đề, kích thích tư duy phê phán và sáng tạo của SV	①	②	③	④
14	GV chú trọng phát triển kỹ năng diễn đạt, thảo luận của SV trong giờ học	①	②	③	④
15	GV sử dụng hiệu quả các phương tiện dạy học	①	②	③	④
V	Tinh thần trách nhiệm của GV trong quá trình giảng dạy				
16	GV quan tâm đến giáo dục tư cách, đạo đức của SV	①	②	③	④
17	GV có tôn trọng ý kiến SV	①	②	③	④
VI	Kiểm tra - đánh giá SV				
18	Kết quả học tập của SV được đánh giá bằng nhiều hình thức khác nhau	①	②	③	④
19	Phương pháp đánh giá học tập khuyến khích phát triển các kỹ năng nghề nghiệp của SV	①	②	③	④
20	Đề thi, kiểm tra hợp lý về nội dung và thời lượng	①	②	③	④
21	Kết quả học tập học phần này của SV được đánh giá chính xác, công bằng	①	②	③	④
VII	Sự hài lòng của SV đối với hoạt động giảng dạy của GV				
22	GV nhiệt tình giảng dạy	①	②	③	④
23	Học phần này cung cấp những kiến thức, kỹ năng chuyên môn cần thiết cho nghề nghiệp của tôi sau này	①	②	③	④
24	Mục tiêu của môn học đã được đáp ứng sau khi kết thúc học phần	①	②	③	④
25	Tôi thực sự hứng thú với các giờ học của học phần này	①	②	③	④
26	Tôi thực sự hài lòng với phương pháp đánh giá học tập của học phần này	①	②	③	④

* Trung tâm Đảm bảo chất lượng giáo dục - Trường ĐH kinh tế - ĐHQG Hà Nội

Tiêu chí 6: Kiểm tra - đánh giá SV: a) Hình thức đánh giá đa dạng; b) Phương pháp đánh giá phát triển các kỹ năng nghề nghiệp của SV; c) Đề thi hợp lý về nội dung và thời lượng, tổng hợp được các kiến thức đã học; d) Kết quả học tập của SV được đánh giá chính xác và công bằng.

Tiêu chí 7: Sự hài lòng của SV đối với hoạt động giảng dạy của GV: a) Kiến thức kỹ năng chuyên môn, nghề nghiệp; b) Sự đáp ứng của mục tiêu sau khi kết thúc học phần; c) Phương pháp đánh giá học tập của GV dạy học phần đó; d) Sự hứng thú của SV đối với các giờ học của học phần đó.

Bước 2. Xây dựng phiếu hỏi (trên cơ sở các chỉ báo đã đề ra để xin ý kiến cán bộ quản lý và GV), bảng hỏi được xây dựng với đầy đủ các câu hỏi để đánh giá theo từng chỉ báo đã đặt ra.

Cấp độ đánh giá của các câu hỏi trong bộ phiếu hỏi được chia thành 4 bậc: 1) Không đồng ý; 2) Phân vân; 3) Đồng ý; 4) Hoàn toàn đồng ý (xem bảng 1).

Bước 3. Điều tra thử và phân tích phiếu hỏi: Chúng tôi sử dụng bộ phiếu hỏi điều tra thử với mẫu là 100 SV, sau đó xử lý bằng phần mềm SPSS để phân tích hệ số tương quan của các câu hỏi và độ tin cậy của bộ công cụ. Kết quả (xem bảng 2).

Bảng 2. Phân tích hệ số tương quan của các câu hỏi

	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13
R	0,472	0,424	0,449	0,357	0,408	0,340	0,354	0,34	0,369	0,315	0,352	0,331	0,372
	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24	C25	C26
R	0,354	0,349	0,326	0,333	0,314	0,345	0,331	0,293	0,601	0,528	0,424	0,489	0,576

Bảng 2 cho thấy, hầu hết các item (từ câu 1 đến câu 26) đều có hệ số tương quan đủ mạnh với các item còn lại của phép đo ($R = 0,30$ được coi là thích hợp). Như vậy, hầu hết các item đều phù hợp, tức là, điểm các item của từng phép đo có tính đồng nhất và đều đóng góp cho độ tin cậy của toàn phép đo (xem bảng 3).

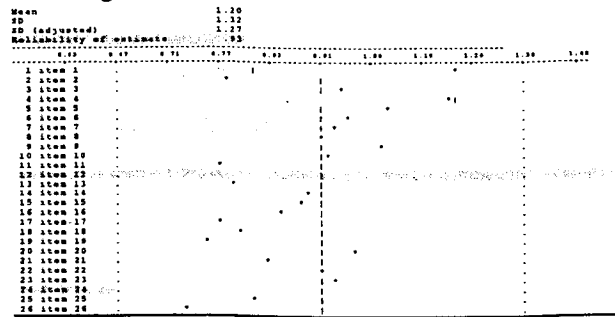
Bảng 3. Độ tin cậy của của bộ phiếu hỏi

Hệ số tin cậy	Số lượng câu hỏi
0,845	26

Kết quả phân tích độ tin cậy của bộ câu hỏi dựa trên mô hình lý thuyết tương quan trong (internal consistence) của Cronbach alpha - còn gọi là hệ số tin cậy Cronbach's Alpha. Kết quả phân tích bằng phần mềm SPSS có độ tin cậy Cronbach's Alpha cao ($r = 0,845$), chứng tỏ các câu hỏi có tính đồng hướng, cùng đo đúng cái cần đo.

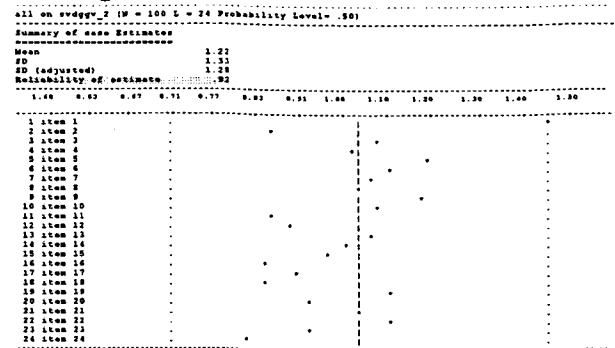
Tuy nhiên, muốn phân tích sâu hơn tính đồng nhất của các câu hỏi trong phiếu hỏi, cần dùng phần mềm chuyên dụng Quest để phân tích các câu hỏi trong bộ phiếu hỏi. Kết quả (xem bảng 4)

Bảng 4.

Độ tin cậy của tính toán rất cao (đạt kết quả 0,93), điều này khá phù hợp với những phân tích phía trên. Tuy nhiên, có 2 câu hỏi không thuộc khoảng đồng bộ cho phép (câu 12 và câu 24). Bằng cách loại bỏ câu 12, 24 và chạy lại Quest, kết quả như sau (xem bảng 5).

Bảng 5.

Sau khi tiến hành loại bỏ 2 câu 12 và 24, các item còn lại hoàn toàn nằm trong khoảng đồng bộ của mô hình. Khi loại bỏ 2 câu hỏi thì độ tin cậy của bộ phiếu hỏi là 0,92. Như vậy, bộ phiếu hỏi đã loại đi câu 12 và 24 mà vẫn có thể đo được các chỉ số theo các tiêu chí ban đầu đề ra.

Dựa trên những kết quả đã phân tích, có thể kết luận: việc thiết kế bộ phiếu hỏi tuân thủ theo quy trình trên sẽ giúp cho điều tra, khảo sát đo được các yếu tố cần đo. Mặt khác, quy trình này sẽ giúp các cuộc điều tra xác lập được số lượng câu hỏi cần thiết trong các chỉ báo cần đánh giá và quan trọng hơn, đảm bảo được chất lượng của cuộc điều tra, khảo sát. □

Tài liệu tham khảo

1. Công văn hướng dẫn số 2754/BGDĐT- NGCBQLGD, ngày 20/5/2010 của Bộ GD-ĐT về xác định các tiêu chí đánh giá.
2. Crocker L. and Algina J. Introduction to classical and modern test theory. Holt Rinehart Winston, 1986.
3. Gronlund, N. E. Assessment of student achievement. Boston: Allyn and Bacon, 1998.